

Въ своята обществена и просвѣтна дейность той се е издигналъ твърде високо въ очитѣ на тогавашното общество и ние го виждаме и председателъ на църковно-училищната градска община, и представителъ на сжщата въ основаната „Женска община“, а по-рано и учителъ въ девическото училище при „Св. Константинъ“.

Той е първиятъ, който почналъ да учи девицитѣ въ това училище и на български.

Следъ Освобождението, той умрѣ презъ 1899 год. на 84 години, той бѣше свещеникъ при църквата „Св. Константинъ“ и се ползваше до края на живота си съ голѣма почитъ срѣдъ граждаството. На него всички гледаха като на святъ човѣкъ.

Заслугитѣ му къмъ българското училище и българската църква сж голѣми. Освенъ учителъ въ общественитѣ училища, той е ималъ частно училище и въ дома си. Ревностенъ проповѣдникъ и защитникъ на българщината е билъ. И по частнитѣ домове е ходилъ и училъ известни жени на славянско четене. Така, Г-жа Зафира Люцканова Момчилова казва, че попъ Димитъръ изучи майка ми на славянски езикъ.

Сжщото казва и Г-ца Кина х. Петкова: „Попъ Димитъръ изучи майка ми (х. Тодора х. Петкова) на славянски.“

Той е ималъ богата библиотека и голѣма кореспонденция, която е прегледана и всичко ценно е отнесено въ Народната библиотека, Архивенъ отдѣлъ. На край ще кажемъ, че попъ Димитъръ и Тодора Христова, игуменката на девическия манастиръ „Св. Никола“ и първа наша учителка, сж първи братовчеди. Бацитѣ имъ сж братя и отъ с. Самоводени.

Попъ Маринъ отъ Арбанаси.

Второто духовно лице, което е записало името си въ историята на училищното дѣло въ Търново е попъ Маринъ отъ с. Арбанаси.

Неговото име си поменува още отъ 1832 год., когато Иларионъ Критски, грѣцкия владика въ Търново, открива училище въ Търново и той е единъ отъ учителитѣ въ това училище.

Дичо Марковъ отъ Елена, по настояване на баща си, дошелъ въ Търново презъ 1843 год. да изучава грѣцкй езикъ при попъ Марина отъ с. Арбанаси¹⁾.

Неговото учителствуване продължава и презъ 60 тѣхъ години, когато, както споменахме, нашитѣ съгражданки Елена Кинтишева, Поликсена Бачоварова и други девици сж се учили при него.

¹⁾ кн. „Еленски сборникъ, стр. 215.